

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปริมาณความถี่ และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการนำเสนอและประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ ของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบนโยบาย ความคิดเห็นในการนำเสนอและประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ ของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิตยสารข่าวรายสัปดาห์ 2 ฉบับ ได้แก่ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ 51 ฉบับ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ 51 ฉบับ (ฉบับเดือนมกราคม ถึงธันวาคม 2542) รวมทั้งสิ้น 102 ฉบับ

นอกจากนี้ ยังได้ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกนักวิชาการ คอลัมนิสต์ และผู้บริหารนิตยสาร รวม 10 ท่าน ได้แก่

นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์

- นายสุวพงศ์ จันฝังเพชร บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และผู้ช่วยบรรณาธิการบริหารนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์
- นายสรวิทย์ สิงห์เอี่ยม หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน
- นายอนุช อภาภิรม คอลัมนิสต์ คอลัมน์ “เทคโนโลยี้ม”

นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

- นายบัณฑิต จันทศรีคำ บรรณาธิการข่าว
- นางสาวพัฒนายุ ทารส ผู้สื่อข่าว สายต่างประเทศหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน
คอลัมน์นิสต์ คอลัมน์ “บุคคลโลก” นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์
- นางสาวนภาพรณิ พิพัฒน์ ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน
และคอลัมน์นิสต์ “ต่างประเทศ” นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

นักวิชาการ

- นายประธาน ริงสิมาภรณ์
คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
- นายสมควร กวียะ
อาจารย์อาวุโสคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
และอาจารย์พิเศษคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นายขวัญชัย หล้าอุบล
รองผู้อำนวยการ ศูนย์ประสานและดำเนินการแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ปี ค.ศ.2000
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)
- นางศรีรัตดา อุทยานรัตน์
อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สรุปผลการวิจัย

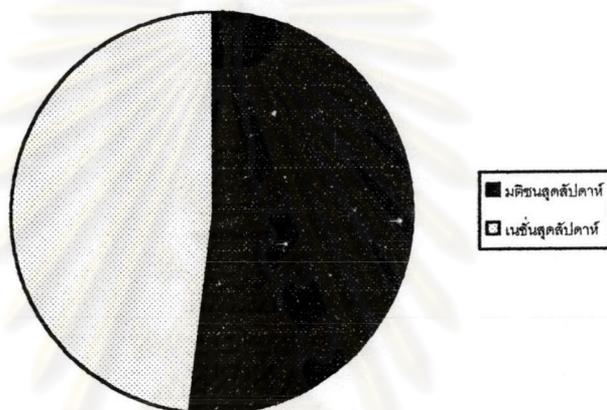
ตอนที่ 1 ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณความถี่ และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ
สหสวรรษาใหม่ ของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

1.1 ปริมาณความถี่ในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่

จากการวิจัย พบว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และ
นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ ฉบับเดือนมกราคม – ธันวาคม 2542 รวม 102 ฉบับ มีปริมาณความถี่ใน
การนำเสนอรวมทั้งสิ้น 48 เรื่อง โดยนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์มีปริมาณการนำเสนอ 25 เรื่อง หรือคิดเป็น
ร้อยละ 52.08 ส่วนนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์มีปริมาณการนำเสนอ 23 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 47.92

จะเห็นได้ว่านิตยสารทั้ง 2 ฉบับ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่เป็นจำนวนไม่มากนัก สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์นายสุวพงศ์ จันฝังเพชร ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ที่กล่าวไว้ว่าทางมติชนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ สหสวรรษาใหม่ เนื้อหาที่นำเสนอส่วนมากจะมาจากคอลัมนิสต์หรือนักเขียนนอก หรืออาจกล่าวได้ว่าเนื้อหา ที่ปรากฏส่วนใหญ่มาจากความสนใจส่วนตัวของผู้เขียน

แผนภูมิที่ 1 แสดงความถี่ในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ของนิตยสารมติชน สุดสัปดาห์และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

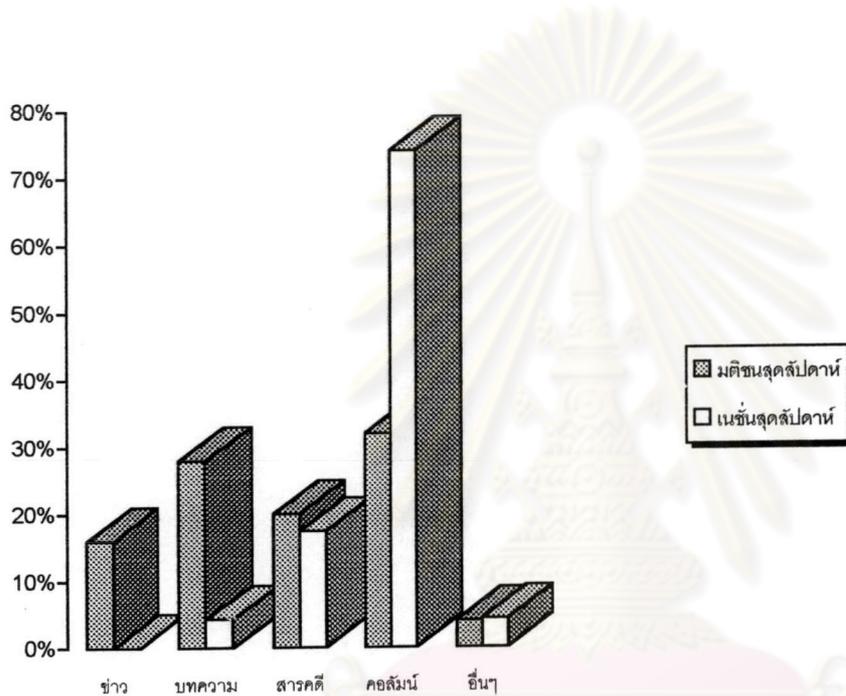
1.2 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่

จากการวิจัย พบว่านิตยสารมติชนสุดสัปดาห์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่รวมทั้งหมด 25 เรื่อง โดยนำเสนอในรูปแบบคอลัมน์มากที่สุดรวม 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคือบทความ 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28 อันดับที่สามคือสารคดี 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 อันดับที่สุดคือข่าว 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16 และอันดับสุดท้ายคืออื่นๆ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4

ส่วนนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่รวมทั้งหมด 23 เรื่อง โดยนำเสนอในรูปแบบคอลัมน์มากที่สุด 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 74 รองลงมาคือ สารคดี 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.40 อันดับที่สุดคือ บทความและอื่นๆ นำเสนอ 1 เรื่องเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ทั้งนี้ไม่พบการนำเสนอในรูปแบบข่าว

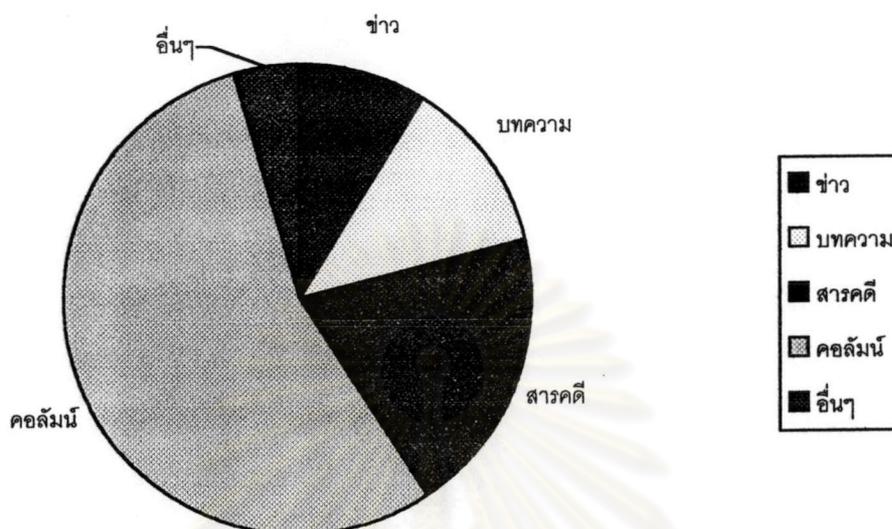
จากผลการวิจัยพบว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ที่นำเสนอในนิตยสารทั้ง 2 ฉบับ นำเสนอในรูปแบบ “ข่าว” น้อยมาก กล่าวคือ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์นำเสนอในรูปแบบข่าว 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16 ส่วนนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ไม่พบว่ามีกรนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ในรูปแบบข่าว

แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่
ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 3 แสดงรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่

จากแผนภูมิที่ 3 จะเห็นได้ว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ รวมทั้งสิ้น 48 เรื่อง จำแนกเป็นรูปแบบคอลัมน์มากที่สุด 25 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 52.10 วรรณคดี 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.75 บทความ 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.66 ข่าว 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.33 อันดับสุดท้ายคือ อื่นๆ 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.16

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางในการนำเสนอและประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ ของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

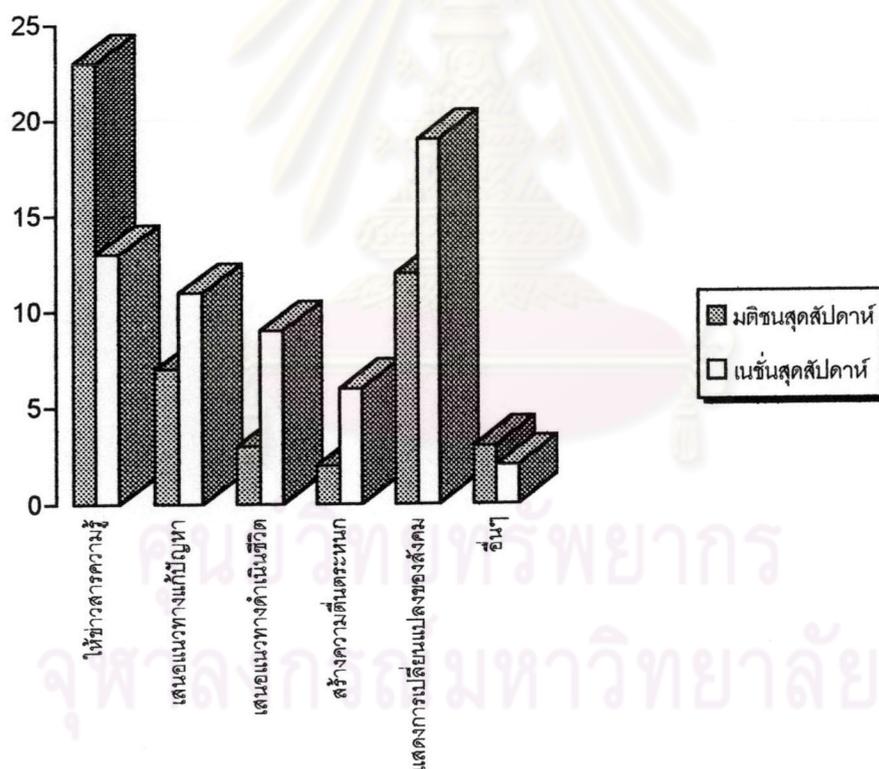
2.1 แนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่

ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ของนิตยสารทั้ง 2 ฉบับ เป็น 6 แนวทางดังนี้ ให้ข่าวสารความรู้ เสนอแนวทางแก้ปัญหา เสนอแนวทางดำเนินชีวิต สร้างความตื่นตระหนก แสดงการเปลี่ยนแปลงของสังคม และอื่นๆ โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาที่นำเสนอ และสามารถจัดเข้าประเภทที่กำหนดไว้ได้มากกว่า 1 ประเภท จากการวิจัยพบว่าแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์มีทั้งสิ้น 50 ครั้ง โดยให้ข่าวสารความรู้มากที่สุดรวม 23 ครั้ง รองลงมาคือแสดงการเปลี่ยนแปลงของสังคม 12 ครั้ง อันดับที่สามเสนอแนวทางแก้ปัญหา

7 ครั้ง อันดับที่ดีที่สุด คือ เสนอแนวทางดำเนินชีวิตและอื่นๆ มี 3 ครั้งเท่ากัน อันดับสุดท้าย คือ สร้างความตื่นตระหนก 2 ครั้ง

แนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ในนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ มีทั้งสิ้น 60 ครั้ง โดยแสดงการเปลี่ยนแปลงของสังคมมากที่สุด รวม 19 ครั้ง รองลงมาคือ ให้ข่าวสารความรู้ 13 ครั้ง อันดับที่สาม คือ เสนอแนวทางแก้ปัญหา 11 ครั้ง อันดับที่ดีที่สุดคือ เสนอแนวทางดำเนินชีวิต 9 ครั้ง อันดับสุดท้าย คือ สร้างความตื่นตระหนก 6 ครั้ง และอันดับสุดท้ายคือ อื่นๆ 2 ครั้ง

แผนภูมิที่ 4 เปรียบเทียบแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

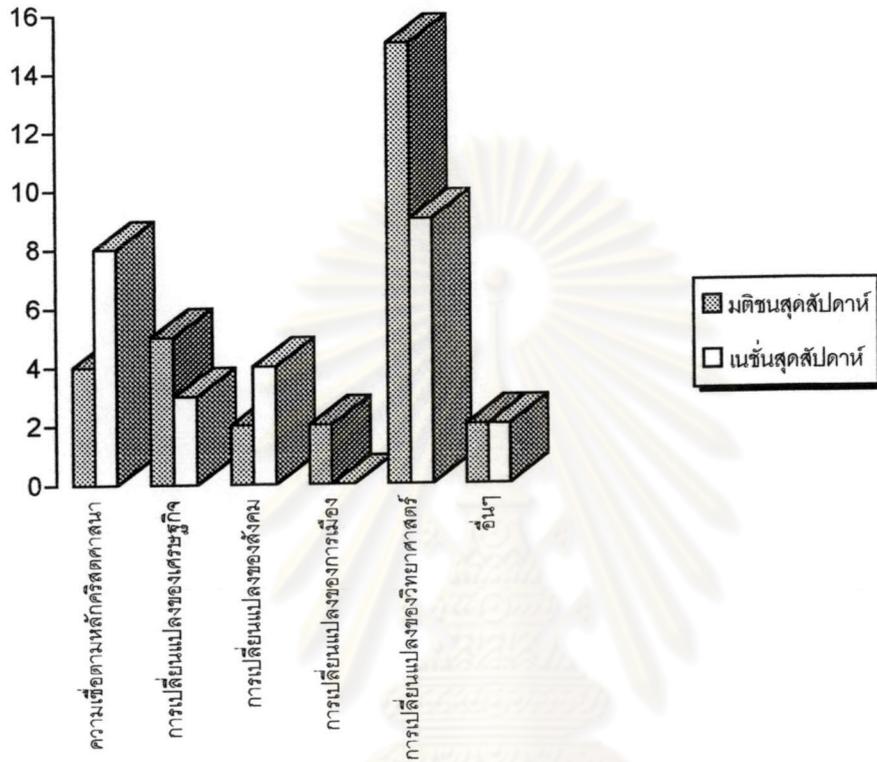
นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรชนใหม่ที่นำเสนอในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ ส่วนหนึ่งนำเสนอในแนวทางที่สร้างความตื่นตระหนกแก่ผู้รับสารรวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง จำแนกเป็นนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ 2 ครั้ง และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ 6 ครั้ง สอดคล้องกับทัศนคติของ นายขวัญชัย หล้าอุบล รองผู้อำนวยการ ศูนย์ประสานงานและดำเนินการแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ปี ค.ศ. 2000 ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ NECTEC ที่กล่าวว่า “ในช่วงรอยต่อของปี ค.ศ.1999-2000 สื่อมวลชนนำเสนอข่าวเกี่ยวกับปัญหา Y2K ในเชิงวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของหน่วยงานต่างๆ ค่อนข้างมาก โดยมีวิธีการนำเสนอแบบไม่ลงลึกในข้อมูลทำให้เกิดความตื่นเต้น่ากลัว เพราะสังคมไทยเป็นสังคมที่อ่อนไหวกับสิ่งที่รับรู้อย่างผิวเผิน ดังนั้นสื่อมวลชนควรจะศึกษาข้อมูลอย่างชัดเจนก่อนที่จะนำเสนอข่าวสาร และควรนำเสนอข้อมูลในเชิงให้ความรู้ (Educate) มากกว่าการวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) สำหรับนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์พบว่ามีกรนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรชนใหม่บ้าง เช่น ข่าวย่อย บทความ หรือสารคดี แต่ข้อมูลที่น่าสนใจไม่ได้ลงลึกเป็นวิชาการ เป็นข้อมูลตามกระแส และมีปริมาณไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์รายวันหรือโทรทัศน์”

2.2 ประเด็นเชื่อมโยงของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรชนใหม่

ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประเด็นเชื่อมโยงของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรชนใหม่ที่นำเสนอในนิตยสารทั้ง 2 ฉบับ เป็น 6 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นเชื่อมโยงกับความเชื่อตามหลักคริสตศาสนา การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของสังคม การเปลี่ยนแปลงของการเมือง การเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์ และอื่นๆ โดยวิเคราะห์จากประเด็นหลักและประเด็นที่สรุปได้ และสามารถจัดเข้าประเภทที่กำหนดไว้ได้มากกว่า 1 ประเภท จากการวิจัยพบว่า ประเด็นเชื่อมโยงของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรชนใหม่ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์มีทั้งสิ้น 30 ครั้ง โดยเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์มากที่สุดรวม 15 ครั้ง รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ 5 ครั้ง อันดับที่สาม คือ ความเชื่อตามหลักคริสตศาสนา 4 ครั้ง อันดับสุดท้ายคือ การเปลี่ยนแปลงของสังคม การเปลี่ยนแปลงของการเมือง และอื่นๆ มี 2 ครั้งเท่ากัน

ประเด็นเชื่อมโยงของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรชนใหม่ในนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ มีทั้งสิ้น 26 ครั้ง อันดับแรกคือ ประเด็นเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์ 9 ครั้ง อันดับที่สอง คือ ความเชื่อตามหลักคริสตศาสนา 8 ครั้ง อันดับที่สาม คือ การเปลี่ยนแปลงของสังคม 4 ครั้ง อันดับต่อมาคือ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ 3 ครั้ง อันดับสุดท้าย คือ อื่นๆ 2 ครั้ง ดังรายละเอียดตามแผนภูมิเปรียบเทียบต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 เปรียบเทียบประเด็นเชื่อมโยงในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิบัตรใหม่
ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

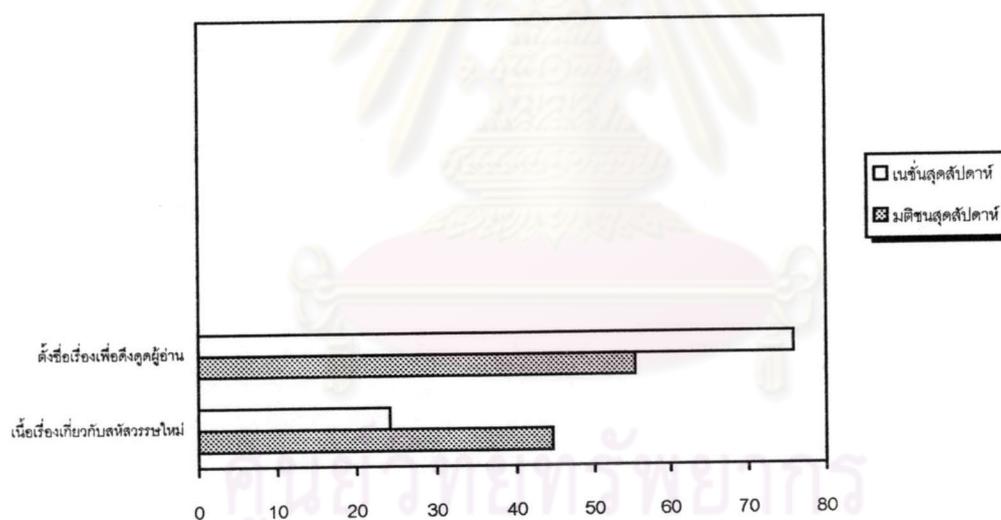

จากการวิจัยพบว่าประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิบัตรใหม่ที่น่าเสนอในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ ทั้ง 2 ฉบับ มีความหลากหลาย โดยให้ข่าวสารความรู้เพื่อให้ผู้อ่านทันต่อเหตุการณ์ ตามที่นางสาวพัฒนาบุ ทารส ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและคอลัมนิสต์ “บุคคลโลก” นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ได้กล่าวว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิบัตรใหม่ทำให้อ่านทันเหตุการณ์มากขึ้น เช่น การนำเสนอความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหา Y2K เป็นต้น โดยสืบค้นข้อมูลความเคลื่อนไหวจากเว็บไซต์ที่อินเทอร์เน็ต หรือสเตทโทมซึ่งนำเสนอข้อมูลสิทธิบัตรใหม่เป็นจำนวนมาก หากเห็นว่าข้อมูลดังกล่าว น่าสนใจ ก็จะนำเนื้อหาดังกล่าวมาแปลเพื่อถ่ายทอดแก่ผู้อ่านต่อไป

2.3 การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่

จากการศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ ยังพบว่า นิตยสารทั้ง 2 ฉบับได้นำคำที่สื่อความหมายถึงสหัสวรรษ เช่น สหัสวรรษ วายทูเค มิลเลนเนียม ค.ศ. 2000 ยุค 2000 ฯลฯ มาใช้ในชื่อเรื่องหรือเนื้อหาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งในบางครั้งชื่อเรื่องไม่ได้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์มีทั้งสิ้น 25 เรื่อง และยังพบว่ามี การตั้งชื่อเรื่องหรือใช้คำเกี่ยวกับสหัสวรรษเพื่อดึงดูดผู้อ่านถึง 31 เรื่อง ทางด้านนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ 23 เรื่อง และยังพบว่ามีเนื้อหาอีก 72 เรื่อง มีการตั้งชื่อเรื่องหรือใช้คำเกี่ยวกับสหัสวรรษเพื่อดึงดูดผู้อ่าน

แผนภูมิที่ 6 เปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ และการตั้งชื่อเรื่องหรือใช้คำเกี่ยวกับสหัสวรรษเพื่อดึงดูดผู้อ่าน

ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับใช้คำที่สื่อความหมายถึงสหัสวรรษมาเป็นจุดดึงดูดลักษณะในการนำเสนอ อีกทั้งนำกระแสดังกล่าวมาดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

ตอนที่ 3 ศึกษาเปรียบเทียบนโยบาย ความคิดเห็น ในการนำเสนอและประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ ของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

การนำเสนอเนื้อหาประเภทต่างๆ ในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ เป็นไปตามนโยบายหลักของนิตยสาร ดังนี้

นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์

นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์มีนโยบายในการนำเสนอเนื้อหาที่เน้นหนักทางด้านการเมือง แต่ได้มีการขยายฐานหรือขยายแนวหนังสือให้ครอบคลุมผู้อ่านทุกระดับทั้งนิสิต นักศึกษา นักธุรกิจ นักการเมือง และประชาชนทั่วไป โดยนำเสนอเนื้อหาอื่นๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความหลากหลาย เช่น กีฬานวนิยาย บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ ฯลฯ

จุดยืนในการนำเสนอ คือ สรุปรายข่าวและเหตุการณ์ในรอบสัปดาห์แก่ผู้อ่าน นำเสนอเนื้อหาครอบคลุมเจาะลึก เข้มข้นมากกว่าหนังสือพิมพ์รายวัน

สำหรับแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่นำเสนอไปตามกระแส ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก ทั้งนี้เนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับสหสวรรษส่วนมากมาจากคอลัมน์นิสต์ภายนอก ไม่ได้มาจากคอลัมน์นิสต์ภายในซึ่งเป็นผู้สื่อข่าวในเครือมติชน แหล่งที่มาของเนื้อหาส่วนใหญ่แปลมาจากสื่อมวลชนต่างประเทศแทบทั้งสิ้น

นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์

นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์มีนโยบายในการนำเสนอเนื้อหาที่อยู่ในกระแสความสนใจของผู้รับสาร ไม่จำเป็นต้องนำเสนอข่าวที่อยู่ในกระแสการเมืองเท่านั้น เนื้อหาที่นำเสนออาจเป็นข่าวสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม บันเทิง กีฬา ฯลฯ ที่กำลังอยู่ในกระแสความสนใจ ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอเรื่องจากปกที่เจาะลึกครอบคลุมทุกด้าน โดยมีกลยุทธ์การนำเสนอไม่ติดกับข่าวแนวใดแนวหนึ่ง

สำหรับแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่เป็นไปตามกระแสตลาด ซึ่งโดยภาพรวมแล้วทุกคนเข้าใจว่าปี 2000 คือ สหสวรรษใหม่ จึงใช้คำว่า “สหสวรรษ” “ปี 2000” “Millennium”

ฯลฯ มาใช้ในชื่อเรื่องหรือเนื้อหา เพื่อเป็นจุดสัญลักษณ์ในการนำเสนอเนื้อหาและดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

ทดสอบข้อสันนิษฐาน

ข้อสันนิษฐานข้อที่ 1 นิตยสารทั้ง 2 ฉบับมีแนวทางในการนำเสนอ และประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับ สหสวรรษใหม่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามข้อสันนิษฐาน เพราะผลการวิจัยพบว่า

- 1.1 นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ตามกระแสข่าว ไม่ได้ให้ความสำคัญในการนำเสนอ
- 1.2 นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่เป็นไปตามกระแสตลาด โดยใช้คำที่สื่อความหมายถึงสหสวรรษ เช่น “ปี 2000” “Millennium” มาใช้ในชื่อเรื่องหรือเนื้อหา เพื่อเป็นจุดสัญลักษณ์ในการนำเสนอเนื้อหาและดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน
- 1.3 นิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับพึ่งพิงแหล่งข้อมูลจากสื่อตะวันตก นอกจากนี้ การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับส่วนใหญ่มาจากคอลัมน์นิตยสารภายนอก

ข้อสันนิษฐานข้อที่ 2 นโยบายของนิตยสารทั้ง 2 ฉบับ มีส่วนในการกำหนดแนวทางในการนำเสนอประเด็นของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ซึ่งเป็นไปตามข้อสันนิษฐาน เพราะผลการวิจัยพบว่า

- 2.1 นิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ มีนโยบายคล้ายคลึงกันในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่โดยนำเสนอไปตามกระแสข่าว และไม่ได้ให้ความสำคัญในการนำเสนอมากนัก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา “การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์” โดยทำการศึกษานิตยสารข่าวรายสัปดาห์ 2 ฉบับ คือ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ ผู้วิจัยพบว่านิตยสารทั้ง 2 ฉบับนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่น้อยมาก เพียง 48 เรื่อง จำแนกเป็นนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ 25 เรื่อง จากจำนวนนิตยสารที่ทำการศึกษา 51 ฉบับ และนิตยสารเนชั่น

สุดสัปดาห์ 23 เรื่อง จากจำนวนนิตยสารที่ทำการศึกษา 51 ฉบับ หรือคิดเป็นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ สหสวรรษใหม่ประมาณ 2 เรื่องต่อ 1 ฉบับเท่านั้น ทั้งนี้ นิตยสารทั้ง 2 ฉบับ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ สหสวรรษใหม่ในรูปแบบคอลัมน์มากที่สุด ทั้งนี้ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์นำเสนอในรูปแบบคอลัมน์ 8 เรื่อง หรือร้อยละ 32 ส่วนนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์นำเสนอในรูปแบบคอลัมน์ 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 74 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าว สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้บริหารของผู้บริหารของนิตยสารข่าว รายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับที่ชี้แจงว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่เป็นไปตามกระแสข่าวและไม่ได้ มีนโยบายที่ชัดเจนในการนำเสนอแต่อย่างใด และเนื้อหาที่นำเสนอส่วนใหญ่มาจากคอลัมน์สต์

นายสุวพงศ์ จันผึ่งเพชร บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์มติชนรายวันและผู้ช่วยบรรณาธิการ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ กล่าวถึงนโยบายในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ว่า ทางมติชน สุดสัปดาห์ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก เนื้อหาที่นำเสนอไปตามกระแส ซึ่งส่วนมากจะมากจากคอลัมน์สต์ ในส่วนของผู้สื่อข่าวประจำไม่ได้มอบหมายให้ตามเรื่องนี้เป็นพิเศษ เนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษก็เหมือนกับ เนื้อหาประเภทอื่นๆ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับสารสนใจ หากสนใจสื่อไหนเป็นประจำก็จะติดตามสื่ออื่นๆ

ด้านนายบัณฑิต จันทศรีคำ บรรณาธิการข่าวนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ กล่าวว่านิตยสารเนชั่น สุดสัปดาห์มีนโยบายการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย และประเด็นเนื้อหาที่นำเสนอต้องเป็นเรื่องที่อยู่ใน กระแสความสนใจไม่ว่าจะเป็นการเมือง สังคม ศิลปวัฒนธรรม หรือแม้แต่กีฬา โดยจะไม่ยึดติดกับข่าว แนวใดแนวหนึ่ง นอกจากนี้ ยังกล่าวอย่างชัดเจนว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่เป็นกระแส ตลาดที่สื่อต่างๆ ต้องนำเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้นปี แต่พอจบแล้วจะสังเกตได้ว่าไม่มีสื่อติดตาม ประเด็นเพื่อนำเสนอต่อ เนื่องจากเห็นว่าเป็นกระแสข่าวธรรมดา ซึ่งทางนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ก็ไม่ได้ให้ ความสำคัญกับตรงนี้เท่าไรนักกล่าวได้ว่านำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่เพื่อให้ผู้อ่านทันต่อ เหตุการณ์เท่านั้น

ถึงแม้ว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ สหสวรรษใหม่ แต่จากการศึกษานิตยสารทั้ง 2 ฉบับ ฉบับเดือนมกราคม ถึงธันวาคม 2542 รวม 102 ฉบับ พบว่ามีการใช้ที่สื่อความหมายถึงสหสวรรษ เช่น สหสวรรษ Y2K มิลเลนเนียม ปี 2000 ฯลฯ ในชื่อเรื่อง หรือเนื้อหาเป็นจำนวนมากเพื่อดึงดูดผู้อ่าน จำแนกเป็นนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ 31 เรื่อง และนิตยสาร เนชั่นสุดสัปดาห์ 72 เรื่อง รวม 103 เรื่อง สอดคล้องกับทัศนคติของนางสาวพัฒนาญ ทารส และนาง ศรีลัดดา อุทยานรัตน์ ที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

นางสาวพัฒนาญ ทารส คอลัมนิสต์นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ กล่าวว่า ชาวที่นำเสนอในช่วงนี้จะพยายามใช้คำที่สื่อถึงสหสวรรษ เน้นเนื้อหาที่ไปสู่อนาคตเพราะมีคนคิดว่า ปี 2000 คือ สหสวรรษใหม่ คำเหล่านี้จึงเป็นจุดสัญลักษณ์ในการนำเสนอเนื้อหา

นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ นางศรีรัตดา อุทยารัตน์ อาจารย์ประจำและเลขานุการภาควิชาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แสดงทัศนะไว้อย่างน่าสนใจว่า “คำว่าสหสวรรษปี 2000 กลายเป็นคำฮิตติดปากของสื่อ เหมือนในช่วงที่สื่อใช้คำว่า ‘โลกาภิวัตน์’ สื่อจึงควรกลับมาทบทวนว่าเหมาะสมไหมที่ใช้คำนี้ ในส่วนของนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์และนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ ส่วนใหญ่ที่พบเป็นการใช้คำมาพาดหัว ส่วนของเนื้อหาไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับสหสวรรษมากนัก ดังนั้นสื่อทุกแขนงจึงควรให้ความหมายที่ชัดเจนของสหสวรรษก่อนที่จะนำเสนอเนื้อหาตรงจุดนี้”

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารทั้ง 2 ฉบับ ยังพบว่าประเด็นเชื่อมโยงของเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ที่นำเสนอในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์มากที่สุด จำแนกเป็น นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ 15 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ 9 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 34.60

นอกจากนี้ ยังพบว่านิตยสารทั้ง 2 ฉบับพึ่งพาแหล่งข้อมูลจากตะวันตกหรือสื่อมวลชนตะวันตก สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ ผู้บริหารนิตยสาร คอลัมนิสต์ และนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์หลายท่าน ดังนี้

นายสุวพงษ์ จันฝังเพชร ผู้ช่วยบรรณาธิการ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ กล่าวว่า สื่อมวลชนในกลุ่มประเทศตะวันตกนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษมากเนื่องจากมีแหล่งข้อมูลมาก และได้ส่งผลมาถึงสื่อมวลชนในประเทศไทย คือ สื่อมวลชนไทยได้หยิบยกเนื้อหาเหล่านี้มาแปลเพื่อถ่ายทอดแก่ผู้รับสารคนไทย

นางสาวพัฒนาญ ทารส คอลัมนิสต์ “บุคคลโลก” นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ กล่าวว่า ในฐานะผู้สื่อข่าว ตนได้ติดตามกระแสข่าวเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่มาโดยตลอด เพื่อให้ผู้รับสารทันต่อเหตุการณ์ โดยนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ได้นำเสนอความเคลื่อนไหวของต่างประเทศโดยสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เอ็นเอ็นหรือเสทท์ไทยซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่เป็นจำนวนมากมาแปลเพื่อถ่ายทอดแก่ผู้อ่าน

นางสาวนภาพรณี พิพัฒน์ คอลัมนิสต์ “ต่างประเทศ” นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์กล่าวว่า เนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษใหม่ที่เลือกนำเสนอเป็นไปตามกระแสและช่วงจังหวะ โดยส่วนใหญ่ล้วนเป็นเนื้อหา

ที่แปลมาจากแหล่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือการให้สัมภาษณ์แหล่งข่าวจากสถานทูต เนื่องจากแหล่งข่าวในประเทศมีน้อย และยอมรับว่าสื่อมวลชนต่างประเทศมีบทบาทชั้นนำต่อการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษา แต่ต้องเลือกระดับเนื้อหาที่มีความน่าสนใจมาเสนอต่อผู้อ่านชาวไทย

นายสมควร กวียะ อาจารย์อาวุโส คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และอาจารย์พิเศษคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กล่าวว่าสื่อมวลชนไทยได้สร้างกระแสความตื่นตัวเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ เพราะรับข้อมูลจากสื่อตะวันตกมาถ่ายทอด โดยคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่สร้างความตื่นตัวเพื่อที่จะขายข่าว แต่ไม่ได้คัดเลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในแง่การรับรู้ หรือการเตรียมการป้องกันมาถ่ายทอดแก่ผู้รับสารในลักษณะการสื่อสารเชิงลึก หรือ Depth Communication

ด้วยความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้สื่อมวลชนและผู้รับสารสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของข่าวสารข้อมูลจากต่างประเทศหรือทั่วโลกได้รวดเร็วมากขึ้นด้วยสื่ออินเทอร์เน็ต จานรับสัญญาณดาวเทียม การถ่ายทอดโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เป็นต้น ทั้งนี้การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ในนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับมีการพึ่งพาแหล่งข้อมูลจากตะวันตก โดยเป็นการสื่อสารต่างวัฒนธรรมในระดับ Mass Level ตามที่ดร.ณี ชวชาติ (2515) ได้อธิบายไว้ว่าการสื่อสารในระดับนี้เป็นการสื่อสารหรือการติดต่อไปยังกลุ่มชนใหญ่ๆ โดยเกี่ยวข้องกับระบบสื่อสารมวลชน หมายถึง การใช้เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น

ด้านสุพัตรา สุภาพ (อ้างในซูลีพร เชนงศ์ดีโสภาคย์, 2541) กล่าวว่าเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการคมนาคมและขนส่งเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้การเผยแพร่วัฒนธรรมรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น โทรศัพท์ ดาวเทียม รถยนต์ เครื่องบิน โทรทัศน์ ฯลฯ การเผยแพร่วัฒนธรรมไม่ได้หมายถึงการเผยแพร่แต่ทางด้านวัตถุอย่างเดียว ความคิดและมโนคติต่างๆ ก็ได้เผยแพร่ออกไปในทำนองเดียวกัน กล่าวโดยสรุปทุกๆ สังคมได้นำวัฒนธรรมของสังคมอื่นมาใช้หรือดัดแปลงใช้ทั้งสิ้น

ในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ของนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ พบว่ามีการพึ่งพิงแหล่งข้อมูลจากตะวันตก แต่จากการศึกษาพบว่าเนื้อหาที่นำเสนอ ส่วนใหญ่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย ตามที่คอลัมนิสต์หรือผู้บริหารนิตยสารทั้ง 2 ฉบับได้ให้สัมภาษณ์ว่าได้คัดเลือกเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสาร อีกทั้งสอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน

เมื่อพิจารณาแนวความคิดเรื่องนายประตูข่าวสาร (Gatekeeper) กับผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การพิจารณากลับกรองหรือการคัดเลือกข่าวสารขึ้นอยู่กับความสนใจของคอลัมนิสต์ผู้รับผิดชอบคอลัมน์ โดยคอลัมนิสต์จะพิจารณาถึงความสำคัญของคุณค่าของข่าวหรือข้อมูล โดยมีปัจจัยหลักคือความสนใจของผู้รับสาร และเนื้อหาที่คัดเลือกต้องสอดคล้องกับแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารด้วย

เมื่อพิจารณาถึงหน้าที่ของสื่อสารมวลชนตามที่มอง แมคไบรด์ (Sean MacBride) ประธานคณะกรรมการระหว่างประเทศเพื่อศึกษาปัญหาการสื่อสารขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ (Unesco) ได้กล่าวไว้เมื่อปี ค.ศ.1976 ถึงหน้าที่ของสื่อสารมวลชนที่มีต่อบุคคล 8 ข้อ คือ 1. หน้าที่ด้านข่าวสาร (Information) คือ การเผยแพร่ข่าว ข้อมูลแก่ประชาชน 2. หน้าที่ด้านสังคมประภิต (Socialization) คือ การให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนสามารถทำหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม 3. หน้าที่ด้านการจูงใจ (Motivation) คือ การส่งเสริมจุดหมายระยะสั้นและระยะยาวของสังคม รวมถึงการกระตุ้นการเลือกของบุคคล 4. หน้าที่ด้านการโต้แย้งและแสดงความคิดเห็น (Debate and Discussion) คือ การให้และแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อทำให้สะตวกแก่การตกลงหรือทำให้ความเห็นต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาของสังคมส่วนรวมชัดเจน 5. หน้าที่ด้านการศึกษา (Education) คือ การถ่ายทอดความรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศติปัญญา 6. หน้าที่ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม (Cultural Promotion) คือ การเผยแพร่ผลผลิตทางวัฒนธรรมและศิลปะเพื่ออนุรักษ์มรดกของอดีต 7. หน้าที่ด้านบันเทิง (Entertainment) คือ การเผยแพร่การแสดง ดนตรี กีฬา ฯลฯ เพื่อการพักผ่อนและความเพลิดเพลิน 8. หน้าที่ด้านการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Integration) คือ การทำให้ทุกกลุ่มสามารถรับสารต่างๆ ที่ต้องการ เพื่อจะได้รู้จักและเข้าใจซึ่งกันและกัน จากการศึกษาพบว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับ ได้ทำหน้าที่เพียง 4 ประการเท่านั้น คือ ด้านการรายงานข่าว (News Reporting) หรือการแจ้งข่าวสาร (Informing) ให้แก่ผู้อ่านหรือผู้รับสาร ทำหน้าที่ด้านสังคมประภิต ทำหน้าที่ด้านการโต้แย้งและแสดงความคิดเห็น และทำหน้าที่ด้านการศึกษาเท่านั้น

นอกจากนี้ ยังพบว่าเนื้อหาที่นำเสนอไม่ได้ให้ข้อมูลในเชิงลึกหรือนำเสนอข้อมูลในเชิงให้ความรู้แก่ผู้รับสารมากนัก ตามที่นายขวัญชัย หล้าอุบล รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานและดำเนินการแก้ปัญหาคอมพิวเตอรี่ปิ ค.ศ. 2000 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า "สื่อมวลชนนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ ด้วยวิธีการนำเสนอแบบไม่ลงลึกในข้อมูล ทำให้เกิดความตื่นเต้น ความน่ากลัว เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมที่อ่อนไหวค่อนข้างง่ายกับสิ่งที่รับรู้อย่างผิวเผิน ดังนั้นสื่อมวลชนควรนำเสนอข้อมูลในเชิงให้ความรู้ (Educate) มากกว่าการวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) ทั้งนี้ พบว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์ทั้ง 2 ฉบับมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่บ้าง แต่ข้อมูลที่นำเสนอไม่ได้ลงลึกเป็นวิชาการ เป็นเพียงกระแสข่าว และมีปริมาณไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์รายวัน หรือโทรทัศน์" ดังนั้น นิตยสารข่าวราย

สัปดาห์ที่ 2 ฉบับจึงควรแสดงบทบาทหน้าที่ในด้านการนำเสนอ ข้อมูลในเชิงให้ความรู้ (Educate) ให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และไม่เกิดความตื่นตระหนกต่อสถานการณ์ดังกล่าว

นายประธาน ริงสิมาภรณ์ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม กล่าวว่า การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษเป็นไปตามกระแส ซึ่งเป็นผลดีเพราะหน้าที่ของสื่อมวลชนคือ การบอกข่าวเพื่อให้ความรู้และข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสาร โดยไม่นำเสนอข้อมูลในลักษณะสร้างกระแสความตื่นกลัวแก่ผู้รับสาร หน้าที่ของสื่อมวลชนในช่วงเวลานี้ควรให้การศึกษาแก่ผู้รับสารมากที่สุด

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารนิตยสาร ผู้สื่อข่าว คอลัมนิสต์ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุปที่น่าสนใจว่าในช่วงรอยต่อของปี ค.ศ.1999-2000 (พ.ศ.2542-2543) พบว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์ที่ 2 ฉบับ รวมถึงสื่อมวลชนทุกแขนงให้ความสนใจในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเข้าสู่ปี ค.ศ.2000 และสหัสวรรษใหม่ รวมถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากปัญหาคอมพิวเตอร์ ปี ค.ศ.2000 หรือที่รู้จักกันในชื่อ "Y2K" แต่เป็นที่น่าสังเกตว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์ที่ 2 ฉบับ หรือแม้แต่สื่อมวลชนแขนงอื่นๆ ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการนำเสนอความหมายที่ชัดเจนของคำว่าสหัสวรรษ การนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเพื่อการศึกษาก่อผู้รับสาร อีกทั้งการนำเสนอข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้เตรียมการป้องกันและรองรับปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลกระทบของ Y2K อย่างไรบ้าง

นอกจากที่กล่าวมา ยังสังเกตพบว่านิตยสารข่าวรายสัปดาห์นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษน้อยกว่าหนังสือพิมพ์รายวัน ดังนั้นหากมีการเปรียบเทียบผลการวิจัยกับหนังสือพิมพ์รายวัน รวมถึงศึกษาความคิดเห็นของผู้รับสารหรือผู้อ่านที่มีต่อเนื้อหาเกี่ยวกับสหัสวรรษใหม่ จะทำให้งานวิจัยเรื่องนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สื่อมวลชนทุกแขนง โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ควรทบทวนบทบาทในการให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์แก่ผู้รับสาร โดยการศึกษาหาความรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะถ่ายทอดข่าวสารข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ไปยังผู้รับสาร
2. สื่อมวลชนทุกแขนงควรนำเสนอข้อมูลข่าวสาร หรือแนะนำประเด็นที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้รับสารอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนิตยสารข่าวรายสัปดาห์เท่านั้น ทำให้ทราบข้อมูลเฉพาะนิตยสารข่าวรายสัปดาห์ จึงควรมีการวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบของเนื้อหาที่นำเสนอ ประเด็นของเนื้อหาที่นำเสนอ และแนวทางในการนำเสนอกับหนังสือพิมพ์รายวัน
2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ และศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารนิตยสาร ผู้สื่อข่าว และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ไม่ได้มีการสำรวจหรือศึกษาความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อหาเกี่ยวกับสหสวรรษาใหม่ หากมีการศึกษาผู้รับสารด้วยจะทำให้เห็นผลการวิจัยที่ชัดเจนว่าแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจหรือความต้องการของผู้รับสารหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์ให้ตรงกับความสนใจหรือความต้องการของผู้รับสารมากยิ่งขึ้นต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย